

«No pot ser que una pel·lícula sobre l'*Odissea* no es filmi a Grècia»

Eleni Tzannatu
Traducció: Jaume Almirall

Una nova versió cinematogràfica de l'*Odissea* d'Homer va ser presentada als Festivals Internacionals de Cinema de Toronto, el 7 de setembre de 2024, i de Tessalònica, a primers de novembre. Rodada en gran part en paratges naturals de Corfú i del Peloponnès, ha atret especialment l'atenció dels mitjans grecs. El film, dirigit per Uberto Paolini i protagonitzat per Ralph Fiennes (Odisseu) Juliette Binoche (Penèlope), té prevista l'estrena als Estats Units a començaments de desembre. Un dels productors de la pel·lícula parla d'alguns aspectes de la pel·lícula en una entrevista publicada pel diari *Η Καθημερινή* (*El Quotidià*) el 24 d'octubre de 2024; es trobarà la original a l'enllaç següent: <https://www.kathimerini.gr/culture/cinema/563286820/den-ginetai-mia-tainia-gia-tin-odysseia-na-mi-gyristeri-stin-ellada/>

Iorgos Karnavàs, de la productora Heretic, parla per a *El Quotidià* sobre el rodatge a Corfú i Kil·lini de la pel·lícula *The return* i del «retrobatment» cinematogràfic de Ralph Fiennes amb Juliette Binoche, que seran distingits amb l'Alexandre d'Or en el 65è Festival Cinematogràfic de Tessalònica.

Fins ara les seves coincidències havien estat d'alguna manera crucials. Ralph Fiennes debutava a la gran pantalla al costat de Juliette Binoche quan tots dos, el 1992, van co-protagonitzar *Cims borrascosos*, una adaptació cinematogràfica del llibre clàssic d'Emily Brontë.

Tanmateix, no ha estat per aquesta pel·lícula dels anys 90 que recordem fins avui la parella d'interpres formada per l'estimada noia melancòlica del cinema francès i el discretament vigorós actor britànic. És per la que arribaria quatre anys més tard i que, naturalment, va ser *El pacient anglès*. La pel·lícula d'Anthony Minghella va ser oscaritzada amb un total de vuit premis, entre els quals el de millor actriu secundària per a Juliette Binoche, per la seva interpretació com la infermera Hana. Ralph Fiennes va obtenir la seva segona i, fins avui, última nominació per a millor actor masculí.

Ralph Fiennes i Juliette Binoche com Odisseu i Penèlope
a *The return*, d'Uberto Pasolini

I ara Binoche i Fiennes retornen a la seva Ítaca cinematogràfica. Han calgut als actors gairebé trenta anys per trobar-se en el mateix plató de cinema, vint per a l'Ulisses de la pel·lícula per tornar amb Penèlope. La pel·lícula d'Uberto Pasolini té com a trampolí l'epopeia homèrica i descriu el difícil retorn del «molt enginyós» a la seva illa, on el temps ha canviat les coses fins a tal punt que l'heroi haurà de mobilitzar tota la seva força per recuperar la seva família i el seu regne.

Aquesta vegada, Ralph Fiennes i Juliette Binoche seran Ulisses i Penèlope, i amb aquesta pel·lícula faran maletes per anar a Tessalònica, ja que els dos actors seran els grans convidats del 65è Festival de Cinema de Tessalònica, que tindrà lloc del 31 d'octubre al 10 de novembre. No solament tindran la seva menció honorífica per la pel·lícula d'Uberto Pasolini (que igualment farà «acte de presència»), sinó que també seran guardonats amb l'Alexandre d'Or, després d'una projecció especial de *El pacient anglès*.

Juliette Binoche en el paper de Penèlope treballa en el seu teler.

El castell d'Ítaca a Corfú

Els exteriors de la pel·lícula s'han rodat a Corfú i a Kil·lini.

The return té un interès grec especial no solament pel seu argument sinó perquè és una altra gran producció internacional (d'Itàlia, França, Anglaterra i Grècia) que s'ha rodat al nostre país i, concretament, en localitzacions de Corfú i de Kil·lini. Per part de Grècia, en la producció participa Heretc, la companyia que va «enviar» a Cannes Khiliadú,¹ amb la pel·lícula rodada en part a Grècia *Triangle de la tristesa*, que va obtenir el Fènix d'Or el 2022.

¹ Es tracta d'una platja de l'illa d'Eubea, on es va rodar part de la pel·lícula que s'esmenta.

«No pot ser que una pel·lícula que tingui per argument l'*Odissea* no es rodi a Grècia», diu Iorgos Karnavàs de part d'Heretic sobre *The return*. Tal com explica el productor sobre la reconstrucció del palau d'Ítaca, «en els plans generals veurem Anguelókastro. Els plans dels voltants i de l'interior dels murs del palau provenen del castell de Kil·lini», mentre que per als interiors la producció s'ha dirigit a Roma.

Els interiors de la pel·lícula han estat rodats a Roma.

La tria dels llocs en qüestió només per casualitat no ha estat deguda al director Uberto Pasolini, que ha dedicat molt de temps intentant trobar els indrets adequats a la seva pel·lícula. «És un dels directors més detallistes amb què hem treballat. Ho va estar buscant durant un any i mig i intentava trobar on aconseguiria el seu "puzzle"», comenta el productor.

Juliette Binoche es trobarà, d'aquí a pocs dies, a Tessalònica juntament amb el seu company de repartiment per rebre la distinció de l'Alexandre d'Or, però també per a les projeccions de *The return* i de *El pacient anglès*.

Els llocs naturals sempre funcionen millor, a més, per als propis actors, segons assegura per a aquesta producció Iorgos Karnavàs. Això val especialment pel que fa a Corfú, que últimament es escollida sovint per fer-hi rodatges. És una illa molt verda, té parts que no estan habitades i, a més a més, no té aerogeneradors. És un escenari ideal per a pel·lícules d'època, perquè, tal com explica el productor, «ja és molt difícil rodar en "localització primitiva"». Tendeix a desaparèixer i en uns quants anys serà encara més difícil rodar plans generals per explicar històries que tenen lloc, posem per cas, abans de Crist».

The return, en tot cas, ja fet els seus primers viatges importants. S'ha estrenat al Festival de Toronto el setembre i es prepara per «salpar» també cap als EEUU, el 6 de desembre. La pel·lícula s'ha venut a gairebé tot el món, que coneixerà no solament la Ítaca d'Ulisses i Penèlope, sinó també la Corfú i la Kil·lini dels llocs «verges».

La «Ítaca» de Ralph Fiennes i Juliette Binoche
Imatges: Rosebud.21